

TIEDOTE 13/2018

16.5.2018

Arvoisa asiakas,

Laktoosi-intoleranssi, DNA-tutkimuksen menetelmä- ja vastauskäytäntömuutos

B –Lakt-D, KL 4614

Otamme **21.5.2018 alkaen** käyttöön uuden menetelmän kokoveren Laktoosi-intoleranssi DNA-tutkimuksessa.

Uusi menetelmä perustuu edelleen DNA:n monistukseen ja sekvensointiin, mutta määrittää yhden laktaasigeenin säätelyalueella sijaitsevan nukleotidin sijasta kahden nukleotidin -13910 C/T sekä -22018 G/A genotyypit. Tutkimuksissa näiden molempien nukleotidien geenimuutokset C/C ja G/G viittaavat perinnölliseen laktoosi-intoleranssiin. Tutkimuksissa on myös havaittu, että taudin heterotsygoottimuodot C/T ja G/A, jotka eivät viittaa perinnölliseen laktoosi-intoleranssiin, voivat altistaa sekundaarisista syistä johtuvaan laktoosi-intoleranssiin. Näitä ovat mm. suolistoinfektion tai keliakian seurauksena aiheutuva laktoosi-intoleranssi.

Muutoksen johdosta myös vastauslausunnot muuttuvat alla olevan taulukon mukaisesti.

Todetut genotyypit	Lausunto
-13910 C/C (homotsygootti) -22018 G/G (homotsygootti)	Näytteestä todettu laktaasientsyymin aktiivisuuteen liittyvät genotyypit C/C (-13910) sekä G/G (-22018). Genotyypit C/C sekä G/G viittaavat perinnölliseen laktoosi-intoleranssiin.
-13910 C/C (homotsygootti) -22018 G/A (heterotsygootti)	Näytteestä todettu laktaasientsyymin aktiivisuuteen liittyvät genotyypit C/C (-13910) sekä G/A (-22018). Genotyyppi C/C viittaa perinnölliseen laktoosi-intoleranssiin.
-13910 C/C (homotsygootti) -22018 A/A (homotsygootti)	Näytteestä todettu laktaasientsyymin aktiivisuuteen liittyvät genotyypit C/C (-13910) sekä A/A (-22018). Genotyyppi C/C viittaa perinnölliseen laktoosi-intoleranssiin.
-13910 C/T (heterotsygootti) -22018 G/G (homotsygootti)	Näytteestä todettu laktaasientsyymin aktiivisuuteen liittyvät genotyypit C/T (-13910) sekä G/G (-22018). Genotyyppi G/G viittaa perinnölliseen laktoosi-intoleranssiin.
-13910 C/T (heterotsygootti) -22018 G/A (heterotsygootti)	Näytteestä todettu laktaasientsyymin aktiivisuuteen liittyvät genotyypit C/T (-13910) sekä G/A (-22018). Genotyypit C/T sekä G/A eivät viittaa perinnölliseen laktoosi-intoleranssiin. Heterotsygoottimuodot C/T ja G/A voivat kuitenkin altistaa sekundaarisista syistä, kuten pitkäaikaisesta suolistoinfektioista tai keliakiasta johtuvaan laktoosi-intoleranssiin.

-13910 C/T (heterotsygootti) -22018 A/A (homotsygootti)	Näytteestä todettu laktaasientsyymin aktiivisuuteen liittyvät genotyypit C/T (-13910) sekä A/A (-22018). Genotyypit C/T sekä A/A eivät viittaa perinnölliseen laktoosi-intoleranssiin. Heterotsygoottimuoto C/T voi kuitenkin altistaa sekundaarisista syistä, kuten pitkäaikaisesta suolistoinfektiosta tai keliakiasta johtuvaan laktoosi-intoleranssiin.
-13910 T/T (homotsygootti) -22018 G/G (homotsygootti)	Näytteestä todettu laktaasientsyymin aktiivisuuteen liittyvät genotyypit T/T (-13910) sekä G/G (-22018). Genotyyppi G/G viittaa perinnölliseen laktoosi-intoleranssiin.
-13910 T/T (homotsygootti) -22018 G/A (heterotsygootti)	Näytteestä todettu laktaasientsyymin aktiivisuuteen liittyvät genotyypit T/T (-13910) sekä G/A (-22018). Genotyypit T/T sekä G/A eivät viittaa perinnölliseen laktoosi-intoleranssiin. Heterotsygoottimuoto G/A voi kuitenkin altistaa sekundaarisista syistä, kuten pitkäaikaisesta suolistoinfektiosta tai keliakiasta johtuvaan laktoosi-intoleranssiin.
-13910 T/T (homotsygootti) -22018 A/A (homotsygootti)	Näytteestä todettu laktaasientsyymin aktiivisuuteen liittyvät genotyypit T/T (-13910) sekä A/A (-22018). Genotyypit T/T sekä A/A eivät viittaa perinnölliseen laktoosi-intoleranssiin.

Tiedustelut:

Riia Plihtari
Kemisti, FT
p. 045 7734 9026
riia.plihtari@vita.fi

Esa Hämäläinen
Lääket. johtaja, dos.
p. 040 922 1341
esa.hamalainen@vita.fi

Viitteet:

Dzialanski et all. *Clin. Biochem.* 2016;49(3):248-52. Lactase persistence versus lactose intolerance: Is there an intermediate phenotype?

Deng et all. *Nutrients.* 2015;7(9):8020-35. Lactose Intolerance in Adults: Biological Mechanism and Dietary Management.

Postiosoite	Puhelin	Faksi	Y-tunnus
VITA-Terveyspalvelut Oy Laivakatu 5 F 00150 Helsinki etunimi.sukunimi@vita.fi	+358 9 2288 0410	+358 9 278 4045 www.vita.fi	0973282-2 Kotipaikka Helsinki

Mikäli yhteystietonne ovat muuttuneet tai haluatte lisätä tai poistaa osoitteita tiedotelistaltamme, pyydämme ystävällisesti lähettämään muuttuneet tiedot sähköpostitse minna.nykanen@vita.fi.